

Směrnice ředitele č. 02/2019

INTERNÍ PROTIKORUPČNÍ PROGRAM ÚSTAVU HEMATOLOGIE A KREVNÍ TRANSFUZE

Zpracovatel:	doc. Mgr. Ing. Bc. Roman Kotlín, Ph.D., MHA Ing. Vladimíra Ulmajerová	Podpis:	
Garant dokumentu:	doc. Mgr. Ing. Bc. Roman Kotlín, Ph.D., MHA	Podpis:	
Schválil:	prof. MUDr. Petr Cetkovský, Ph.D., MBA	Podpis:	
Platnost od:	28. 6. 2021	Datum účinnosti:	7. 7. 2021
Výtisk č.:	2	Úroveň dokumentu:	I.
Verze č.:	2		
Přijato do evidence:	Mgr. Simona Brixiová	Datum:	28. 6. 2021
		Podpis:	
Poznámka:	---		

Tabulka provedených změn

Platnost od:	Verze	Stručné zdůvodnění obsahu změny	Schválení revize
28. 6. 2021	2	Revize SŘ v návaznosti na potřebu drobných úprav a doplnění informací k poskytovaným darům. Formální úprava dle SŘ o vnitřních předpisech.	doc. Mgr. Ing. Bc. R. Kotlín, Ph.D., MHA
1. 7. 2022	2	Úprava čl. III, bod (d) v návaznosti na zřízení telefonní linky pro podání oznámení podezření na korupci či jiná protiprávní jednání (výměna str. 5).	doc. Mgr. Ing. Bc. R. Kotlín, Ph.D., MHA
18. 5. 2023	2	BEZE ZMĚN.	doc. Mgr. Ing. Bc. R. Kotlín, Ph.D., MHA

Obsah:

I. Účel	2
II. Základní ustanovení.....	2
III. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu	3
IV. Transparentnost	5
V. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol	6
VI. Postupy při podezření na korupci a následná opatření	11
VII. Vyhodnocování interního protikorupčního programu	11
VIII. Přílohy.....	12
IX. Závěrečná ustanovení.....	12

I. Účel

Tento Interní protikorupční program se vydává na základě příkazu ministra č. 22/2019 a služebního předpisu státního tajemníka v Ministerstvu zdravotnictví č. 16/2019 Rezortní interní protikorupční program Ministerstva zdravotnictví ČR; usnesení vlády České republiky ze dne 17. prosince 2018 č. 855, kterým vláda schválila Vládní koncepci boje s korupcí na léta 2018 až 2022 a v souvislosti s usnesením vlády České republiky č. 769 ze dne 20. listopadu 2018, kterým vláda České republiky schválila aktualizované znění Rámcového rezortního interního protikorupčního programu (RRIPP).

II. Základní ustanovení

Tento Interní protikorupční program Ústavu hematologie a krevní transfuze (dále jen „IPP ÚHKT“) analyticky navazuje na Interní protikorupční program Ústavu hematologie a krevní transfuze ze dne 26. 9. 2014. IPP ÚHKT navazuje na priority, zásady a cíle Rezortního interního protikorupčního programu Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 12. dubna 2019.

Odpovědnou osobou za oblast boje proti korupci a za IPP ÚHKT je ředitel ÚHKT. Organizačním řádem je odpovědnost za zajištění koordinace boje proti korupci v ÚHKT přidělena zástupci ředitele ÚHKT.

Osnova IPP ÚHKT obsahuje pět základních částí:

IPP ÚHKT je sestaven jako spojení relevantních interních dokumentů, procesů vztahujících se k jednotlivým interním dokumentům, časových harmonogramů vztahujících se k jednotlivým procesům a dalších možností, technických a organizačních zajištění a prvků, které patří do celkového protikorupčního úsilí v rámci ÚHKT.

Cíle

Obecným cílem IPP ÚHKT je průběžně přijímanými opatřeními vnášet do kontrolního a řídicího systému takové prvky, které již svým charakterem (např. vícestupňovým schvalováním, kolektivním rozhodováním, zveřejňováním výsledků rozhodovacího řízení) v maximální možné míře brání vzniku možného korupčního prostředí.

Hlavním cílem IPP ÚHKT je vymezit v jednotlivých organizačních útvarech ÚHKT oblasti s možným korupčním potenciálem, identifikovat klíčová korupční rizika a po zhodnocení relevantních kontrolních a řídicích mechanismů z hlediska adekvátnosti jejich nastavení v interních dokumentech formou implementace nápravných opatření tyto mechanismy posílit.

Mezi dílčí cíle IPP ÚHKT patří:

- snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení (= vytváření a posilování protikorupčního klimatu);
- odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení (= transparentnost);
- nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání (= řízení korupčních rizik a monitoring kontrol);
- minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře (= postupy při podezření na korupci);
- zdokonalovat IPP ÚHKT a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit napříč ÚHKT (= vyhodnocování interního protikorupčního programu).

IPP ÚHKT musí reagovat na vzniklé situace a poznatky a na jejich základě musí být operativně aktualizován. V této souvislosti je cílem IPP ÚHKT sledovat úkoly vyplývající z vládních usnesení a příkazů Ministra zdravotnictví ČR přijímaných v oblasti protikorupční politiky ČR a zabezpečit jejich implementaci do IPP ÚHKT.

Vymezení pojmů

Korupce – korupci lze charakterizovat jako vztah dvou stran (příčemž i v tomto smluvním vztahu platí, že na jedné straně může být více subjektů), ve kterém jedna strana poruší své povinnosti, především pak zneužije určitou pravomoc (zneužití pravomoci v sobě zahrnuje též zneužití postavení), za což získá neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo jiného, a to z vlastního podnětu nebo z podnětu jiné osoby, přičemž i druhá strana získá určité neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo jiného, a mezi porušením povinnosti a neoprávněným zvýhodněním je souvislost (spojitost). Postih korupčního jednání upravuje zejména zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (§ 331 Přijetí úplatku, § 332 Podplacení, § 333 Nepřímé úplatkářství, § 329 Zneužití pravomoci úřední osoby, § 330 Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti, § 180 Neoprávněné nakládání s osobními údaji, § 255 Zneužití informace a postavení v obchodním styku, § 256 Sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě, § 257 Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži, § 248 Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, § 258 Pletichy při veřejné dražbě).

Oznamovatel – zaměstnanec nebo jiná osoba, která oznámí podezření na korupční jednání

Prošetřovatel – ředitelem ÚHKT jmenovaný zaměstnanec, či zaměstnanci, který přijímá oznámení a prošetřuje v nich obsažená podezření.

Vedoucí zaměstnanec – zaměstnanec dle § 11 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“)

Zaměstnanec – fyzická osoba dle § 6 zákoníku práce.

III. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Cílem této dílčí části IPP ÚHKT je vytvoření prostředí, v němž je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci, propagace etických zásad, osvěta a posilování morální integrity zaměstnanců formou vzdělávání zaměstnanců a propagace důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

(a) Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci

Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti vedoucích zaměstnanců rozumí zejména dodržování zákonných norem a interních dokumentů, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování etických zásad při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci, zdůrazňování významu ochrany majetku státu a minimalizace škod.

Propagace protikorupčního postoje ÚHKT je zajišťována mimo jiné prostřednictvím webové stránky www.uhkt.cz. Prostřednictvím této webové stránky jsou zaměstnancům i veřejnosti k dispozici protikorupční materiály, včetně tohoto materiálu, a další relevantní informace s problematikou protikorupční politiky související.

Vedoucí zaměstnanci na všech stupních řízení jsou povinni aktivně prosazovat protikorupční postoj, zejména vlastní bezúhonností, dodržováním právních i vnitřních předpisů, zdůrazňováním významu ochrany majetku státu, dodržováním etických zásad při výkonu práce, propagací jednání odmítajícího korupci a důrazem na prošetřování podezření a vyvození důsledků v případě prokázání korupčního jednání.

Vedoucí zaměstnanci na poradách se svými podřízenými zaměstnanci zhodnocují korupční situaci na pracovišti a vychází přitom z mapy korupčních rizik. Podřízené zaměstnance seznamují s korupčními případy, které se za uplynulé období na pracovišti staly, sdílí způsob jejich řešení a důsledky.

Vedoucí zaměstnanci kladou důraz na prošetřování podezření na korupci a na vyvození adekvátních kázeňských nebo disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

(b) Etický kodex

Cílem IPP ÚHKT je dosažení stavu, kdy zaměstnanci ÚHKT jsou obeznámeni se zásadami a způsoby jednání obsaženými v etickém kodexu ÚHKT (Příloha č. 7 ke SŘ č. 05/2015) a ztotožňují se se zásadami uvedenými v tomto dokumentu.

Etický kodex ÚHKT vymezuje a podporuje žádoucí standardy chování a jednání zaměstnanců ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům. Je souhrnem základních hodnot a principů etického chování, vytváří základ pro důvěru veřejnosti v ÚHKT.

Porušení jednotlivých ustanovení je posuzováno jako porušení pracovních povinností ve smyslu platných pracovněprávních předpisů.

Etický kodex je závazný pro zaměstnance (podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Vedoucí zaměstnanci zajistí propagaci obsahu Etického kodexu ÚHKT u podřízených zaměstnanců a aktivně prosazují jeho dodržování.

V případě zjištění pochybení postupují dle platného Etického kodexu ÚHKT.

(c) Vzdělávání zaměstnanců

Cílem IPP ÚHKT je poskytnout zejména začínajícím zaměstnancům vstupujícím do pracovního poměru základní informace o zásadách chování a jednání, které vyplývají pro zaměstnance z platného Etického kodexu ÚHKT. Cílem vzdělávání v oblasti protikorupční problematiky je dále prohlubovat informovanost a kladný vztah k protikorupční problematice.

V rámci vstupního školení jsou nově přijatí zaměstnanci ÚHKT seznámeni s pracovněprávními předpisy (etický kodex, interní protikorupční program). Další možností vzdělávání zaměstnanců v oblasti boje s korupcí je účast na externím školení, semináři nebo konferenci týkající se tématu boje s korupcí.

Za účelem dosažení stanovených cílů v oblasti vzdělávání zaměstnanců v protikorupční problematice se zaměřuje na význam ochrany majetku státu, na vysvětlování obsahu Etického kodexu ÚHKT, na zvyšování schopnosti rozpoznat korupci, na zvyšování povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupci, na postupy ÚHKT v případě potvrzení korupčního jednání.

Pravidelné školení zaměstnanců v oblasti problematiky boje s korupcí zajišťuje prošetřovatel.

(d) Systém pro oznámení podezření na korupční a jiné protiprávní jednání

Cílem IPP ÚHKT je efektivně nastavený oznamovací systém, který ulehčuje zaměstnancům možnost oznamovat podezření na korupci či jiná protiprávní jednání.

K podání oznámení může zaměstnanec ÚHKT využít:

- a) elektronickou komunikaci dostupnou všem zaměstnancům ÚHKT, kdy pro tyto účely je zřízena emailová schránka protikorupci@uhkt.cz;
- b) schránku pro příjem listinných oznámení, které jsou umístěny uvnitř budovy C;
- c) osobní jednání u svého přímého nadřízeného, jeho nadřízeného, nebo prošetřovatele;
- d) telefonní linku č. 633, s pořízením zvukové nahrávky.

Oznámení by mělo obsahovat následující informace:

- e) identifikace osob podezřelých ze spáchání nepřípustného jednání a všech zúčastněných osob, případně osob profitujících z nepřípustného jednání;
- f) podrobný a souvislý popis nepřípustného jednání včetně časového sledu;
- g) konkrétní důkazy o nepřípustném jednání nebo jiné konkrétní poznatky podporující podezření ze spáchání nepřípustného jednání.

Útvarem, který:

- h) přijímá oznámení a zaručuje anonymitu oznamovatelů;
- i) vyhodnocuje relevantnost přijatých oznámení;
- j) určuje stupně závažnosti relevantních oznámení;
- k) dle stupně závažnosti postupuje oznámené skutečnosti vedení ÚHKT, popřípadě přímo prošetřovateli Ministerstva zdravotnictví ČR;
- l) vede evidenci oznámení;

byl určen prošetřovatel ÚHKT. K přijímání podnětů od zaměstnanců je oprávněn pouze a výlučně prošetřovatel, jmenovitě určený zaměstnanec ÚHKT.

Vedoucí zaměstnanci propagují systém u podřízených zaměstnanců.

(e) Ochrana oznamovatelů

Cílem ochrany oznamovatelů podezření na korupci je nastavení postupů a pravidel, které zajistí podporu a ochranu osobám upozorňujícím na možné korupční jednání.

Principem ochrany oznamovatelů je nastavení postupů a pravidel, které zajišťují podporu a ochranu osobám v dobré víře upozorňujícím na možné korupční jednání či jiné protiprávní nebo neetické jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoli jednání vůči zaměstnanci, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represi za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění výše zmíněného jednání. Ochranu oznamovatelů ve smyslu zajištění jejich anonymity zaručuje prošetřovatel.

Vedoucí zaměstnanci propagují ochranu oznamovatelů.

IV. Transparentnost

Cílem IPP ÚHKT je posilování veřejné kontroly nad hospodařením státu a zároveň zvyšování pravděpodobnosti odhalení korupce. Dosažení tohoto cíle by mělo odrazovat od korupčního jednání. Zveřejňování informací je prováděno v souladu s právními předpisy. Informace mají být zveřejňovány centrálně a ve formátu, který umožňuje jejich jednoduché zpracování. Transparentnost je v ÚHKT zajištěna především zveřejňováním informací o veřejných prostředcích, informací o systému rozhodování a ostatních relevantních informacích na webových stránkách www.uhkt.cz.

(a) Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

V rámci transparentního zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky je zveřejňováno: na webových stránkách ÚHKT <http://www.uhkt.cz>.

a) Veřejné zakázky

K posílení zásad rovného zacházení, zákazu diskriminace a zejména zásady transparentnosti využívá ÚHKT certifikovaný profil zadavatele a elektronické tržiště. U veřejných zakázek jsou uveřejněny informace o dodavateli a o uzavřené smlouvě v případě, že tuto povinnost ukládá zákon, přičemž v zákonem předpokládaných případech je uveřejněna též skutečně uhrazená cena a někteří subdodavatelé. Veřejnosti je k dispozici archiv veřejných zakázek i aktuálně vypsané veřejné zakázky.

b) Poradci a poradní orgány

ÚHKT zveřejňuje seznamy poradců a poradních orgánů pravidelně každé pololetí příslušného roku, a to na webové stránce ÚHKT <http://www.uhkt.cz>.

(b) Zveřejňování informací o systému rozhodování

Cílem IPP ÚHKT je transparentní aktivní zpřístupňování informací o struktuře a kompetencích při rozhodování organizace zaměstnancům a další veřejnosti. Zveřejňování informací ÚHKT provádí v souladu s platnou legislativou, v tomto rozsahu:

- informace o struktuře ÚHKT vyjadřující vztahy podřízenosti a nadřízenosti;
- kontakty na vedoucí až na úroveň vedoucích oddělení (telefon a e-mail);
- profesní životopisy vedoucích. Profesní životopisy mohou být zveřejněny pouze se souhlasem dotčené osoby. Bez souhlasu lze zveřejnit jméno a příjmení, titul, funkci a služební kontakt.

(c) Umístění protikorupčních informací na internetových stránkách ÚHKT

Cílem IPP ÚHKT je dosáhnout zvýšení transparentnosti umístěním textu o protikorupční problematice, kde jsou zveřejněny základní informace o boji s korupcí v rámci ÚHKT.

Přístup na stránky věnované boji s korupcí je uveden v odkazu (rozcestníku) „O ÚHKT“.

Na internetové stránce věnované boji s korupcí ÚHKT zveřejňuje základní údaje, a to:

- IPP;
- Etický kodex;
- systém pro oznámení podezření na korupci;
- seznam poradců včetně výše odměn za konkrétní období.

(d) Pravidla pro přijímání darů

Zaměstnanec nesmí přijmout neoprávněný majetkový či nemajetkový prospěch nebo výhodu v souvislosti s výkonem své práce pro ÚHKT. Plnění z pouhé společenské služby či plnění poskytovaná při společenských či protokolárních příležitostech, jsou-li úměrná svým účelem i hodnotou, tímto nejsou dotčena.

Zaměstnanec, kterému je nabídnuta možnost poskytnutí finančního nebo věcného daru pro ÚHKT, informuje případného dárce, že za účelem zajištění transparentnosti je pro poskytnutí daru nezbytné uzavřít písemnou darovací smlouvu. Dar lze vázat na konkrétní účel. Uzavření darovací smlouvy zajišťuje sekretariát ředitele. Informace o možnosti poskytnutí daru ÚHKT jsou uvedeny na webových stránkách v části: www.uhkt.cz/podporte-nas.

V. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Cílem IPP ÚHKT v oblasti řízení korupčních rizik a monitoringu kontrol je nastavení účinných kontrolních mechanismů a zajištění efektivního odhalování korupčního jednání. Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních a řídicích mechanismů v těchto oblastech. Jedná se o ty oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném kontrolním a řídicím systému může docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledku rozhodnutí. Správně nastavené kontrolní a řídicí mechanismy cíleně brání a snižují rizika negativních jevů.

Řízení korupčních rizik představuje tři hlavní činnosti: Hodnocení korupčních rizik, monitoring kontrolních a řídicích mechanismů a prošetřování rizikových oblastí.

Z ustanovení § 25 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém, který je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů. Jedním z těchto systémů je řízení rizik.

Toto doporučení vychází z Metodiky řízení rizik ve veřejné správě, metodického pokynu CHJ č. 2, vydaného Ministerstvem financí dne 4. dubna 2016 (dále jen „Metodika řízení rizik“), zveřejněné na internetových stránkách MF.

(a) Řízení korupčních rizik

Cílem řízení korupčních rizik je jejich identifikace a kvantifikace, a především rozhodnutí o vhodném způsobu zvládnutí těchto rizik. Jedná se o soustavnou činnost, jejímž účelem je omezit pravděpodobnost výskytu korupčních rizik nebo snížení jejich dopadu. Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních mechanismů v těchto oblastech.

Řízení korupčních rizik je komplexní proces skládající se z několika fází, které na sebe navazují. Aby bylo řízení korupčních rizik účinné, je nutné v první fázi odpovědnými pracovníky provést analýzu korupčních rizik, která zahrnuje identifikaci a kvantifikaci hrozeb a stanovení pravděpodobnosti rizika a jeho dopadů. Následně v dalším kroku je provedeno zhodnocení významnosti korupčních rizik, neboť tento krok je podstatný pro určení způsobu jejich zvládnutí. Je zřejmé, že nemůže být všem rizikům věnována stejná pozornost, proto je důležité tuto míru významnosti korupčních rizik stanovit. V poslední fázi bude následovat rozhodnutí o vhodném způsobu zvládnutí korupčních rizik. Při posuzování způsobu taktiky zvládnutí korupčních rizik je třeba si uvědomit, že ačkoli jsou korupční rizika podmnožinou rizik obecných, jejich zvládnutí se podstatným způsobem od rizik obecných liší. Z tohoto důvodu je stanovena pro významnost rizika pětistupňová škála.

Systematické řízení korupčních rizik představuje jejich zvládnutí, které se promítne následně, např. do snížení míry významnosti rizika, identifikace nového rizika, nalezení řešení k jeho minimalizaci přijetím vhodnějších opatření.

Řízení rizik (včetně korupčních) je součástí manažerského řízení, tj. je součástí agendy vedoucího zaměstnance, kterou nelze delegovat (např. na zaměstnance či podřízeného vedoucího zaměstnance). Každý vedoucí zaměstnanec řídí rizika ve svém útvaru, resp. ve své činnosti a činnosti svého útvaru.

Postupy pro řízení rizik, katalog ani mapa korupčních rizik nejsou zveřejněny na webu, tyto materiály mají povahu interního dokumentu.

(b) Hodnocení korupčních rizik

Hodnocení korupčních rizik je prováděno pravidelně alespoň jedenkrát ročně. Hodnocení korupčních rizik obsahuje:

- identifikaci a hodnocení korupčních rizik ve všech činnostech ÚHKT;
- vytvoření mapy/katalogu korupčních rizik;
- přijetí opatření ke snížení pravděpodobnosti či dopadu korupčních rizik;
- sledování rizikových oblastí.

I. Základní zásady pro vymezení a ohodnocení korupčních rizik

1. V rámci každého jednotlivého organizačního celku je vhodné pracovat s několika korupčními riziky. Cílem analýzy není shromáždit co největší soubor korupčních rizik, ale určit taková, která mohou reálně ohrozit chod ÚHKT nebo jeho organizačních celků a tato ošetřit efektivním způsobem, pokud možno s využitím již existujících interních aktů řízení.

2. Při určení **stupně pravděpodobného výskytu** (vzniku) korupčního rizika je třeba brát v potaz, zda se s jeho projevy na pracovišti nebo kdekoli v ÚHKT reálně setkáváme, ať už osobně nebo zprostředkovaně, nebo jej vnímáme pouze jako potenciálně možné.
3. Při stanovení **stupně dopadu** (závažnosti) korupčního rizika je nutné zvážit, zda je hrozbou především pro organizační celek (úsek, odbor, oddělení) nebo pro chod celého ÚHKT. Některá rizika mohou mít velmi závažný dopad na fungování organizačního celku, na chodu ÚHKT se ale projeví pouze marginálně (např.: přijetí „drobných pozorností“ od klientů, být za korektně a v souladu s platnou legislativou odvedenou práci, může mít značný dopad na interpersonální vztahy na konkrétním pracovišti, fungování ÚHKT jako celku výrazně nenaruší, při opakování však vede k poškození pověsti organizace).
4. **Významnost vlivu korupčního rizika** je dána součinem stupně pravděpodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika a je rozdělena do pěti pásem. Obecnou tendencí hodnotitelů, kteří pracují s číselnou škálou, je výběr „středních hodnot“. Je třeba si uvědomit, že pokud se korupčnímu riziku přidělí „střední“ stupeň dopadu a současně určí stupeň pravděpodobnosti jeho vzniku rovněž jako „střední“, je i výsledkem „střední“ významnost vlivu rizika, což ovšem reálně znamená, že se tato významnost vlivu korupčního rizika pohybuje v pásmu „významné“.

Hodnocení korupčních rizik je dvouúrovňové a je tedy prováděno **hodnotitelem**, a výsledek hodnocení prověřá **schvalovatel**.

Hodnotitelé (vedoucí oddělení, zástupce vedoucího oddělení) provádějí identifikaci, popis a hodnocení veškerých rizik v jednotlivých **odděleních** či **referátech**.

Schvalovatelé (náměstci, přednostové, ředitel) provádějí kontrolu a schválení veškerých „hodnotiteli“ zhodnocených rizik celého úseku nebo samostatného oddělení či referátu.

Stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika (**P**)

Bodové hodnocení	Dopad rizika	Popis
1	Téměř vyloučené	Vyskytne se pouze ve výjimečných případech
2	Nepravděpodobné	Někdy se může vyskytnout, ale není to pravděpodobné.
3	Možné	Někdy se může vyskytnout
4	Pravděpodobné	Pravděpodobně se vyskytne
5	Téměř jisté	Vyskytne se skoro vždy

Stupnice dopadu korupčního rizika (**D**)

Bodové hodnocení	Dopad rizika	Popis
1	Nevýznamné (Prakticky žádné)	Neovlivňuje znatelně ani vnitřní chod ÚHKT, neřeší se většinou na úrovni vedoucích zaměstnanců
2	Málo významné (Málo podstatné)	Ovlivňuje zejména vnitřní chod ÚHKT, řeší většinou nižší stupně vedoucích zaměstnanců, vlivy se většinou řeší v rámci běžného chodu
3	Významné (Podstatné)	Ovlivňuje vnitřní i vnější chod ÚHKT, řeší většinou střední stupně vedoucích zaměstnanců.
4	Velmi významné (Zásadní)	Ovlivňuje vnitřní i vnější chod ÚHKT, řeší většinou vyšší stupně vedoucích zaměstnanců (náměstci, přednostové), hrozba významných ztrát – škody, soudní spory apod.
5	Kritické (Devastující)	Krizové situace řešené ředitelem ÚHKT, mající vliv na chod ÚHKT (např. neplnění strategických cílů).

významnost rizika = pravděpodobnost výskytu rizika (**P**) x dopad výskytu rizika (**D**)

Rizika se zapisují do tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik.

II. Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik

Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik je nástrojem pro sestavení seznamu rizik.

Pořadové číslo rizika – číslo přidělené konkrétnímu riziku (nemění se). Údaje v tabulce lze řadit (mimo jiné) podle útvarů (přehled, jaká rizika má který útvar), nebo podle stupně významnosti rizika (přehled rizik od nejzávažnějších po nejméně závažná), případně mít obě řazení. Pořadové číslo rizika slouží k rychlému vyhledání konkrétního rizika bez ohledu na třídění.

Útvar – útvar, který riziko identifikoval. Může se jednat o úsek, odbor, oddělení, referát či jinou organizační jednotku. K identifikaci se použije označení útvaru dle organizační struktury ÚHKT.

Název rizika – stručný popis konkrétní činnosti/procesu/korupčního jevu, ve kterém může riziko s nežádoucími dopady nastat.

Scénář rizika – stručný popis rizika, vztahující se k příslušné činnosti/procesu/korupčnímu jevu tak, aby byl zřejmý jeho obsah (podstata), tzn. v čem riziko, s nímž je spojen nežádoucí dopad, spočívá.

Pravděpodobnost výskytu rizika (P) – bodové ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika podle stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika.

Dopad výskytu rizika (D) – bodové ohodnocení vnímaného dopadu rizika podle stupnice dopadu korupčního rizika.

Stupeň významnosti rizika (V) – je dán součinem bodového ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika a míry dopadu rizika ($P \times D$).

Opatření k eliminaci rizika – popis, jakým způsobem se pravděpodobnost výskytu rizika nebo jeho dopad eliminuje, případně jaké kroky budou provedeny k jeho další eliminaci (např. úprava vnitřního kontrolního systému, formalizace postupů ve vnitřním předpisu, stanovení odpovědností za výkon určitých činností, změna nebo nové nastavení schvalovacího postupu apod.). Možné je též akceptovat riziko bez přijetí opatření k jeho eliminaci, event. přenést riziko na jiný subjekt (např. pojištění).

Tabulka může obsahovat další údaje dle potřeby.

III. Mapa korupčních rizik

Poř. číslo rizika	Útvar	Název rizika	Scénář rizika	Pravděpodobnost výskytu rizika	Dopad výskytu rizika	Stupeň významnosti rizika	Opatření k eliminaci rizika

Mapa korupčních rizik slouží ke grafickému znázornění rizik. **Zařazení korupčních rizik do předem stanovených intervalů významnosti** (nevýznamné, méně významné, významné, velmi významné a kritické) **je nezastupitelné pro stanovení strategie jejich řízení**. Zvládání rizik s různou mírou významnosti vyžaduje diferencovaný přístup. Taktika řízení korupčních rizik spočívá ve výběru nejvhodnějšího postupu pro zvládání příslušného rizika. Zvládání rizika spočívá obecně ve snižování jeho dopadu anebo pravděpodobnosti jeho výskytu. Zde jsou uvedeny stupnice od méně významného k více významnému, v praxi lze použít i stupnici obrácenou, od významného k méně významnému.

Základní pole pro mapu rizik

Součástí Mapy je rozdělení rizik do pěti barevných oblastí dle nastavené klasifikační stupnice pro významnost rizika, kdy platí vzorec:

Významnost rizika = pravděpodobnost výskytu rizika (P) x dopad výskytu rizika (D)

Grafické zobrazení mapy korupčních rizik se vytvoří tak, že do základního pole pro mapu rizik (viz výše), do patřičné „souřadnice“, se vepíše pořadové číslo rizika z tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik (viz výše). V jednom políčku tak může být zapsáno více rizik a je patrné rozložení jednotlivých rizik i jejich významnost. Zároveň lze rychle dohledat patřičné riziko.

		Pravděpodobnost výskytu rizika				
		1	2	3	4	5
Dopad výskytu rizika	1	1	2	3	4	5
	2	2	4	6	8	10
	3	3	6	9	12	15
	4	4	8	12	16	20
	5	5	10	15	20	25

Klasifikační stupnice pro významnost rizika

Stupeň významnosti rizika	Významnost rizika			
Nevýznamné	1	2		
Méně významné	3	4		
Významné	4	5	6	9
Velmi významné	8	10	12	
Kritické	15	16	20	25

Významnost vlivu korupčního rizika

Významnost vlivu	Postup při zjištění korupčního rizika
Nevýznamné	V rámci pravidelné roční analýzy korupčních rizik bude zjišťováno, zda došlo ke změně ve významnosti těchto rizik.
Méně významné	Opatření ke zmírnění a vyloučení korupčních rizik budou navržena operativně v případě jejich reálného vzniku. V rámci pravidelné roční analýzy korupčních rizik bude zjišťováno, zda došlo ke změně ve významnosti těchto rizik.
Významné	Oblast činností úřadu/organizačního celku budou periodicky prošetřovány. Postup prošetřování bude vypracován ve spolupráci s dotčeným organizačním celkem, v případě potřeby s přispěním interního auditora a/nebo příslušné inspekce.
Velmi významné	Při zjištění existence korupčních rizik bude zpracována analýza interních aktů řízení v dotčené oblasti činnosti úřadu/organizačního celku a příslušné organizační struktury s cílem prověřit, zda jsou stávající protikorupční kontrolní mechanismy účinné pro odhalení a zabránění výskytu rizik. Výstupem analýzy budou doporučení k realizaci konkrétních protikorupčních opatření.
Kritické	

Důležitější než významnost rizika (D x P) je stupeň významnosti rizika – klasifikační stupnice. Jak bylo psáno výše, středový výskyt rizika a středový dopad rizika znamená významné riziko (3 x 3 = 9), avšak větší dopad (4) s menší pravděpodobností (2) je již velmi významné riziko, přesto že jeho významnost je nižší (4 x 2 = 8). Zařazení těchto případů mezi významnost rizika s hodnocením „velmi významné“ je odůvodněno tím, že jeden z hodnocených ukazatelů (pravděpodobnost výskytu rizika nebo dopad výskytu rizika) je ohodnocen vyšším stupněm (bodovým ohodnocením).

Rizika kritická a velmi významná jsou považována za klíčová korupční rizika, pro která mají být stanovena opatření k jejich zvládnutí. Navrhne se konkrétní opatření ke snížení těchto rizik a plnění přijatých opatření se ve stanovených termínech pravidelně vyhodnocuje.

Pokud v uplynulém období nedojde ke snížení významnosti rizika (dopadu či pravděpodobnosti), je nutné opatření k jeho snížení doplnit.

Ke klíčovému nebo významnému riziku se může vést **karta rizika**, což je dokument vedený vlastníkem rizika (schvalovatelem). Obsahuje především základní údaje o riziku, jeho hodnocení, přijatém opatření k řízení rizika včetně záznamů o jeho plnění a strategii zvládnání nežádoucích dopadů rizika.

Vzorová karta rizika je přílohou č. 1 IPP ÚHKT.

Na úrovni organizačních útvarů ÚHKT (samostatné oddělení, referáty, úseky a odbory) budou zpracovány tabulky pro identifikaci a hodnocení korupčních rizik do 30 kalendářních dní od nabytí účinnosti této směrnice. Na základě jednotlivých tabulek hodnocení korupčních rizik z jednotlivých organizačních jednotek ÚHKT, zpracuje prošetřovatel do 14 kalendářních dní souhrnnou analýzu korupční situace v ÚHKT a mapu korupčních rizik ÚHKT, kterou předá vedení ÚHKT.

Následně budou prováděna u všech organizačních útvarů ÚHKT pravidelně, jedenkrát ročně hodnocení korupčních rizik a aktualizována mapa korupčních rizik.

(c) Monitoring kontrolních a řídicích mechanismů

Pravidelné testování kontrolních a řídicích mechanismů v oblastech významného korupčního rizika je důležité proto, aby se zjistilo, jak jsou tyto mechanismy účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání.

Je tedy nutné testovat kontrolní a řídicí mechanismy z hlediska toho, jak jsou účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání a v případě potřeby navrhovat posílení těchto mechanismů. Testování provádí jednotliví vedoucí organizačních složek a interní auditor.

VI. Postupy při podezření na korupci a následná opatření

Cílem je minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře.

Bezodkladná reakce na podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Rychlost a důkladnost postupu je zásadní pro zamezení případných ztrát/škod na majetku státu. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.

(1) Postupy při prošetřování podezření na korupci a následná opatření

Postupy při prošetřování podezření na korupci vytvářejí celkový rámec spolu se systémem pro oznámení podezření na korupci.

Na základě prokázaného korupčního jednání jsou k jeho eliminaci přijímána opatření zaměřená zejména na oblast úpravy vnitřních předpisů, vyvození disciplinárních sankcí a řešení vzniklých škod. Je také stanovena osobní a funkční odpovědnost zaměstnanců, včetně vyvození osobních postihů.

Základní postupy jsou upraveny nařízením vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, detailněji jsou jednotlivé postupy stanoveny metodickým pokynem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 8/2015, kterým se stanoví podrobnosti k postupu při prošetřování oznámení podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, a to i v případě prošetřování jednání zaměstnanců podléhajících zákoníku práce.

VII. Vyhodnocování interního protikorupčního programu

Cílem vyhodnocování IPP ÚHKT je kvalitativní i kvantitativní zdokonalování IPP a zkvalitňování protikorupčních aktivit. Je zaměřeno na plnění všech jeho částí, na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření.

(1) Vyhodnocování na úrovni jednotlivých organizačních útvarů

Každý vedoucí zaměstnanec ÚHKT kvantitativně i kvalitativně jednou ročně vyhodnocuje:

- plnění povinností vyplývajících z IPP (i jeho jednotlivých částí),
- účinnost plnění,
- implementaci opatření k nápravě a popřípadě navrhuje aktualizaci IPP v rámci svého útvaru.

Vyhodnocení IPP je prováděno ve dvouletých cyklech (v sudých letech) a je stanoveno k 31. prosinci každého lichého kalendářního roku. Shromáždění údajů k vyhodnocení IPP od jednotlivých organizačních útvarů a přímo řízených organizací je prováděno do 15. 1. sudého roku. Údaje jsou shromažďovány u prošetřovatele.

Prošetřovatel vyhodnocuje informace od jednotlivých organizačních útvarů. Na základě získaných podkladů zpracovává Zprávu o plnění IPP ÚHKT (dále jen „Zpráva“).

Součástí Zprávy jsou tyto informace:

- stav implementace protikorupčních opatření a popřípadě plán opatření k nápravě, systém a rozsah školení,
- mapa KR,
- počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření,
- výsledek hodnocení účinnosti celého IPP ÚHKT, včetně nápravných opatření v případě potřeby.

Prošetřovatel vypracovává Zprávu ve dvouletých cyklech (vždy v sudém roce). Termín pro zpracování agregovaných informací a jejich zpracování do Zprávy je stanoven na 31. leden. Zprávu předkládá prošetřovatel řediteli ÚHKT ke schválení a zasílá Zprávu útvaru pověřenému koordinací boje s korupcí na MZ ČR, a to v termínu do 28. února.

(2) Aktualizace interního protikorupčního programu

IPP se aktualizuje v případě, kdy takové řešení vyplývá jako nezbytnost ze Zprávy nebo z jakékoli jiné činnosti v rámci ÚHKT. Dále se IPP aktualizuje dle aktuálního znění rezortního interního protikorupčního programu MZ ČR, případně dalších relevantních dokumentů týkajících se boje s korupcí.

Aktualizaci IPP předkládá prošetřovatel řediteli ÚHKT ke schválení. Schválená aktualizace IPP se zveřejní na webových stránkách ÚHKT.

VIII. Přílohy

Příloha č. 1 Vzorová karta rizika

IX. Závěrečná ustanovení

1. Vedoucí zaměstnanci, kteří zajišťují vnitřní řídicí a kontrolní systémy, zajistí bez zbytečného odkladu po vyhlášení tohoto Interního protikorupčního programu ÚHKT seznámení zaměstnanců svých útvarů s jeho obsahem.
2. Porušení ustanovení této SŘ bude posuzováno jako porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci a bude postihováno dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, včetně případné náhrady škody zaviněné zaměstnancem, který porušil SŘ jako závazný vnitřní předpis.
3. Tato SŘ bude zveřejněna na intranetu ÚHKT (výtisk č. 2), originál (výtisk č. 1) bude uložen v sekretariátu ředitele ÚHKT.
4. Verze č. 2 této SŘ nabývá platnosti dnem podpisu ředitelem ÚHKT, účinnosti dnem zveřejnění, není-li jako datum účinnosti stanoven den pozdější a současně ruší verzi č. 1 této SŘ, platnou od 15. 8. 2019.